

پنجشنبه ۸ مهرماه ۱۳۸۹

شماره دوم

ایران

روزنگار هفدهمین جشنواره بین المللی
تئاتر کودک و نوجوان / همدان

شهر زیر آسمان نمایش

مصطفی رحماندوست:

تئاتر کودک در ایران
پویا و سرحال است

اجراهای مدرسه‌ای است که باید این نگاه‌ها تخصصی‌تر باشد.
شما طرح مشخصی برای این موضوع دارید؟

پیشنهاد مشخص من این است که نمره در مقطع ابتدایی برداشته شود. زمانی که ما در همین شهر دانش آموز بودیم، تنیه بدنی عادی بود. تنیه بدنی اما اکنون از بین رفته و اگر هم موردي باشد تخلف است و نباید به حساب آموژش و پرورش گذاشته شود. امروزه تنیه بدنی برداشته شده ولی تنیه نمره است. دغدغه‌جهانی که به مدرسه می‌رود نمره است و می‌گوید مثلاً نمره اضباطیم کم شده‌است. این تنیه نمره‌ای سر جایش قرار دارد. مدرسه باید تبدیل به جایی برای بازی شود. درس هم با بیازی گفته شود. در این صورت حال همه سر جا می‌آید و درس معلم زمزمه محبت می‌شود. آموژش و پرورش می‌تواند با تقویت تربیت معلم، معلماتی را تربیت کنند که بتوانند بازی کنند. در این صورت تئاتر پیشرفت می‌کند و محدود به تئاترهای مدرسه‌ای نمی‌شود. از کتاب‌هایی که در جشنواره به اهالی تئاتر هدیه می‌کنیم «تئاتر فی البداهه در مدرسه» است که مستلزم خلاقیت معلم بوده و برای ایجاد خلاقیت نوشته شده است. باید سال‌ها کار کنیم تا نسل جدیدی از نگرش نو در معلمان به وجود آید.

امکان وجود متن‌های نمایشی در کتاب‌های درسی هست؟

وقتی معلم و بچه‌ها کار خلاقانه کردند عمل نمایشنامه نوشته می‌شود و تمرین نمایشنامه‌نویسی انجام شده است. این در مقاطع مختلف امکان پذیر است و درس‌های مختلف را می‌توان این‌گونه آموژش داد. مثلاً کتابی را در خارج از ایران دیدم که می‌گفت جغرافیا می‌تواند شیرین باشد.

چه افقی را برای تئاتر کودک در سال‌های آینده پیش‌بینی می‌کنید؟

من آدمد که یک سال جشنواره را اداره کنم که فعلاً به ۴ و ۵ سال کشیده شده است. نمی‌دانم سال آینده باشم یا نه. اما اگر باشم سعی می‌کنم به کمک بخش‌های جدید، نشاط تازه‌ای برای بچه‌ها ایجاد کنم و امکانی دوباره برای اهل تئاتر که خودشان را عرضه کنند.

نمایش‌های کودکان در صدا و سیما سلیقه بچه‌ها را به سمت کاراکترهایی سوق می‌دهد که شاید از دید تخصصی چندان جالب نباشند. نظر شما در این مورد چیست؟

بچه‌ها از خیلی از آنها الگوی تربیتی نمی‌گیرند و جنبه سرگرمی این کاراکترها پر رنگ‌تر است. عیب ندارد اگر وقت آنها را پر کند. البته من خیلی برنامه‌های تلویزیون را نمی‌بینم. چون در روز پخش می‌شود و خیلی امکان دیدنشان را ندارم.

نمایش خاصی در دوران کودکی و نوجوانی تان در حوزه کودک بوده که خاطره انگیز باشد؟

دوران کودکی ما نه کتاب کودک بود و نه مجله و نه تئاتر کودک تئاتر مدرسه‌ای داشتمیم و خدمان همه چیز اجرا می‌کردیم. اما به طور کلی کتاب و روزنامه مجموعاً کم بود.

نام نمایش خاصی از نمایش‌هایی که آن سال‌ها اجرا کردید یادتان هست؟

من نمایشی با عنوان روسربی قزمز در سال ۴۸ اجرا کردم که جعفر جهانگیری بازی می‌کرد و مرد زن‌بُوشی بود و به مناسبت هفته جهانی تئاتر در سالن دبیرستان امام اجرا شد.

حتی اگر نظریه پیازه رد شود، بچه‌ها حال و حوصله صحبت بزرگ‌ترها را ندارند و بهتر است آنها خیر مقدم بگویند و بروند.

مراسم افتتاحیه چگونه بود؟

به نظر من در مجموع مراسم خوب بود. ولی قصه‌ای که بیان شد خوب جانیفت. چون هم برخی ضعف‌ها در سالن وجود داشت و هم قصه شاید بر اصول کودکان توشه نشده بود.

شما چند سال است دبیر جشنواره‌اید. به طور کلی وضعیت تئاتر کودک را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

آنها‌ی که اهل تئاتر کودک هستند واقعاً پاشنه‌هایشان را کشیده‌اند تا تئاتر کودک پویا و سر حال بماند. مشکل از تولید کنندگان نمایش نیست. ما یک مشکل نرم افزاری به نام نمایشنامه داریم که تقصیر ما نویسنده‌گان است و یک مشکل سخت افزاری که سالان کم داریم. در تمام دنیا سالان‌هایی به کودکان اختصاص می‌باید ولی در ایران من فقط یک سالان مخصوص کودکان می‌شناسیم. امیدوارم آموژش و پرورش برنامه‌ای را برای حمایت از تئاتر کودک طرح‌ریزی کند. برخی نگاه‌ها محدود به در کنار هم قرار دادن چند نیمکت و

نظر تان را در مورد همدان و جشنواره بگویید.

برای من فرقی نمی‌کند در کجا برگزار شود. بلکه مهم است خوب برگزار شود. با افتتاحیه‌ای که دیروز توسط همدانی‌ها اجرا شد و بازدیدی که از سالن‌های نمایش داشتم، امید به برگزاری جشنواره خوبی دارم.

تفاوت‌های کودکان چند سال قبل (زمان جشنواره امید) با الان چگونه است؟

البته باید مطالعات آکادمیک انجام شود. اما من سعی می‌کنم در اشعار از بچه‌ها عقب نمانم و فکر می‌کنم با آنها عرض شدم.

در مراسم افتتاحیه در کنار سخنرانی، از اشعار خود استفاده کردید. فکر می‌کنید در چنین آیین‌هایی چه مقدار سخنرانی‌های جدی جا دارد؟

به نظر من کاری که برای کودکان باشد اصلاً سخنرانی نمی‌خواهد. بچه‌ها اصلاً حال و حوصله سخنرانی ندارند. سخنرانی برای افراد منطقی است و از نظر «پیازه» کودک‌ها به منطق نرسیده‌اند. البته تئاتری‌های جدیدی در این رابطه مطرح شده است. ولی

نام مصطفی رحماندوست برای کودکان و نوجوانان نسل‌های مختلف، آشنایست. همه آنها شعر «صد دانه یاقوت»، «من یار مهربانم» و بسیاری از شعرهای خاطره انگیز دیگر او را در کتاب‌های درسی خود خوانده و حتی حفظ کرده‌اند، تا از معلم‌شان نمره بگیرند. هر چند رحماندوست خود مخالف نمره دادن در مقطع ابتدایی است! رحماندوست مانند ۴ سال گذشته دبیر جشنواره تئاتر کودک و نوجوان را بر عهده دارد. با این تفاوت که این بار میزبان جشنواره، زادگاه رحماندوست (همدان) است.

مصطفی رحماندوست:

تئاتر کودک در ایران پویا و سرحال است

فرزاد سپهر

یادداشت

همدان ۱۳۸۹ و مردی از جنس باران

برای آن‌هایی که اولین بار نام همدان را می‌شنود، این نکته تداعی خواهد شد که این دیار قدمتی به بلندی تاریخ دارد. بی‌شک همدان تنها یک نام نیست و در پس آن تمدنی سه هزار ساله نیفته است. تمدنی که اگر در طول سال‌ها و دهه‌ها و صدها با فراز و نشیب‌های سیلار مواجه بوده، اما همواره استوار و پا بر جا همچون الوند ایستاده است و امروز به راحتی می‌توان گفت، همدان گهواره تاریخ و تمدن ایران زمین است.

در هر کجا این دیار که قدم بگذاری، ردی از مردان و زنان آزاده‌ای است که بخشی از این تمدن عظیم را ساخته و نسل به نسل به آیندگان سپرده‌اند. انسان‌هایی که نامشان و یادشان در همیشگی تاریخ جاودانه خواهد ماند و دیگران حتی اگر لحظه‌ای آنان را درک نکرده باشند، با احترام از آنها یاد کرده و بر روحشان درود و سلام می‌فرستند.

و این همه از برای آن است تا بدانیم در کجا زمان و مکان استاده‌ایم و چگونه باید حرکت کنیم؟ امروز از آن ماست همچون گذشته که از آن دیگرانی بود که نیستند و آیندگانی که فرداها خواهند آمد، پس بپرایه نگفته‌ایم اگر که امروزمان را باید خوب بشناسیم، درک کرده و عمل کنیم.

قرار نیست آسمان و ریسمان را به هم بیافیم، قرار هم نیست شعار بدھیم، واقعیت این است که اگر امروز کاری نکنیم، در برایر تاریخ باید پاسخگو باشیم.

همدان ۱۳۸۹، درست زمانی است که مادر آن استاده‌ایم. می‌توان به هیچ فکر نکرد و به راهی که سال‌هast خیلی‌ها رفته‌اند، بروم، اما به راستی این‌گونه باید بود؟

دینا باین اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

باری بسیار گفتگویی و شنیده‌ایم که باید همگام با این تغییرات حرکت کرد و دنیای آینده از آن کسی با بهتر بگوییم ملتی است که همچنان بر روی اندیشه‌های خود استوار هستند اما انعطاف‌لازم را داشته و به این بیان‌شدن که باید دیگر گونه بود و زیست. باید پذیرفت که همدان ۱۳۸۹ با همدان پایتخت مادها، همدان دوران اسلامی و حتی همدان دوران معاصر یعنی یکصد سال گذشته تغییر کرده و امروز نیاز هست تا بر دیگر نگاهی دوباره به تمام آن سه هزار سال قدمت بیانداریم و با مقتضیات جدید دنیای امروز راه برای آینده ترسیم کنیم و این امر محقق نخواهد شد مگر آنکه عزمی جدی و راسخ داشته باشیم، اما همدان ۱۳۸۹، چگونه همدانی است؟ شاید به باور نگارنده این سطور، همدان ۱۳۸۹، همدانی است که در میانه راه استاده و می‌خواهد در چشم انداز آینده خود به جایگاه رفیع دست پیدا کند و دیگر بار نشان هدف که تمدن برخاسته از این سرزمین نهایی یک حرف نیست.

این اتفاق خواهد افتاد و ملزم‌ومات آن فراهم شده است. اگر باور کنیم دنیای آینده از آن کودکان و نوجوانان امروز می‌خواهد آزمونه فرهنگ و هنر کودکان و نوجوانان شود، یعنی چه؟

برای این کار شاید میزبانی دو جشنواره بین المللی کافی نباشد، اما در جای خود قابل تأمل است و می‌توان آن را شروع یک راه دانست.

همدان ۱۳۸۹، همدانی است که میزبان هزاران هنرمند در کودکانه‌ترین ماه ایران زمین است و بی‌شک این امر میسر نمی‌شود مگر با ژرف‌اندیشی و نگاه بند هنرمندان، مردم و مدیران استان. آنچه که هنرمندان یار و باور هر اتفاق هنری و فرهنگی که در این دیار می‌افتد هستند، آنچه که مردم عاشقانه در انتظار بسیاری از اتفاقات می‌نشینند و با جان و دل همراه و هم‌زبان آن اتفاقات می‌شوند و آنجا که مددیار استان افق نگاه خود را وسعت بخشیده و به فردآهای روشن می‌اندیشند، همه و همه نشان از یک موضوع دارد، آن هم اینکه همدان ۱۳۸۹ همدانی متفاوت با آنچه تا امروز از این سرزمین می‌شناختیم، است.

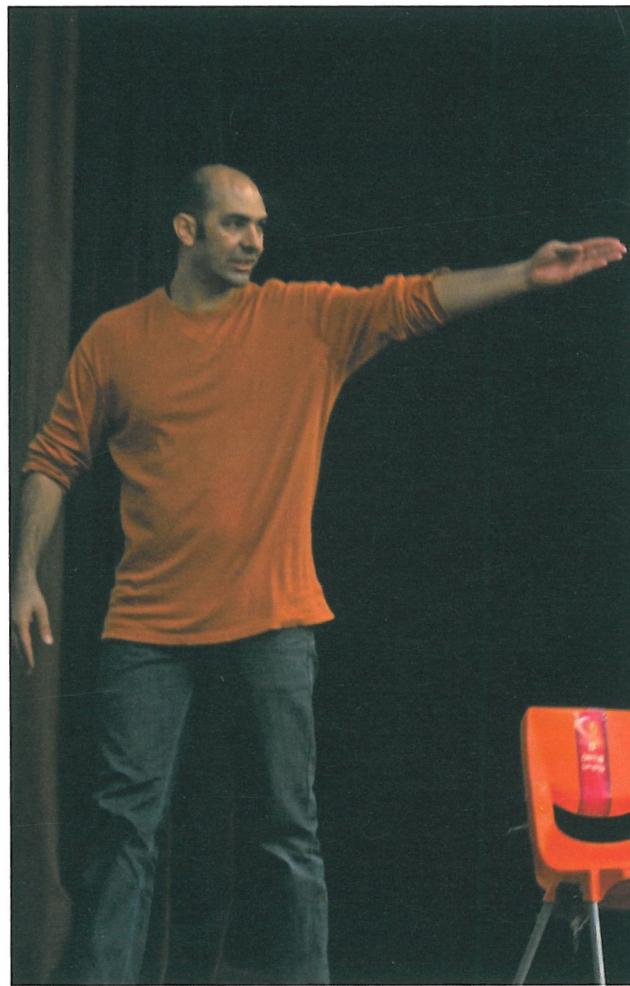
وقتی استاندار همدان، مردی که به قول اهل ادب از جنس باران است و برای روزهای سخت ساخته شده، می‌گوید: همدان باید در الگوی ایرانی، اسلامی، نموده باشد، نشان از این دارد که عزمی راسخ در این دیگر گونه نشان دهد و جایگاه رفیع این سرزمین را به جهانیان معرفی کنند.

پس می‌توان امید داشت، می‌توان به آینده لبخند زد و می‌توان گفت: همدان ۱۳۸۹، همدانی دیگر است. تا باد چنین باد.

چشم را از جمله بخش‌های مهم بدها پردازی برشمرد و گفت: برای تطبیق ریتم بازیگران با یکدیگر باید از نگاه کردن استفاده کنند. عاقبتی همچنین با این اینکه در ایستادن دایره‌ای، همه افراد نمی‌توانند فرد الگو را ببینند خاطرنشان کرد؛ لازم نیست حتماً به لیدر نگاه کنیم، بلکه می‌توانیم از فرد روبرویی تقلید کنیم و بدین ترتیب همه بازیگران با یکدیگر

کارگاه بداهه سازی در نمایش برگزار شد

نقش کلیدی «نگاه»

۳

پنجم شنبه ۱ مهرماه ۱۳۸۹
شماره دوم

روزنگاری هنرمندان و نویسندگان ایران

تئاتر گوشه و باغ و موزه ایران

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

همانگی خود را به کار بینانداییم. این

تمکزی است که هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

وی افزود: در این بخش آنکه هنگام بازیگری هر فرد بسیار سینگین خواهد بود. چرا که اشتباه که اشتباه هر فرد می‌تواند به اشتباه کل گروه منجر شود. به این خاطر که هر فرد به نوعی الگوی فرد دیگری محسوس می‌شود. باید به درک و انتخاب هدف مشترک در هنگام بدها سازی را درست کنیم و در اینجا اتفاقات خوب و بدش به سرعت در حال عبور از مسائل ریز و درشت است. جهان تغییر کرده و این تغییر امروز به ما نیز رسیده است. ما چه می‌توانیم بکنیم؟

کارگاه آموزشی بداهه سازی برای نمایش با تدریس محمد عاقبتی در تالار دانش آموزی همدان برگزار شد و مصطفی رحماندوست دبیر جشنواره از آن بازدید کرد.

این کارگاه با پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز و به صورت تدریجی در تعداد نفرات آن افزوده شد. پس از گذشت مدتی از زمان پرتاب توپ، شمارش توسط شرکت کنندگان آغاز شد و هم‌ایرانی پس از این مدتی در هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد.

اعقبتی هر چیزی از خود را می‌شود. باید از هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد و هم‌ایرانی پس از این مدتی در هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد.

در قسمتی از هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد و هم‌ایرانی پس از این مدتی در هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد.

در قسمتی از هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد و هم‌ایرانی پس از این مدتی در هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد.

در قسمتی از هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد و هم‌ایرانی پس از این مدتی در هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد.

در قسمتی از هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد و هم‌ایرانی پس از این مدتی در هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد.

در قسمتی از هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد و هم‌ایرانی پس از این مدتی در هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد.

در قسمتی از هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد و هم‌ایرانی پس از این مدتی در هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد.

در قسمتی از هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد و هم‌ایرانی پس از این مدتی در هنگام پرتاب توپ بین شرکت کنندگان آغاز شد.

در قسمتی

دوسستان گفت که من ۴۰ سال دارم و همه چیز این نمایش را نفهمیدم، ولی در سال‌های بعد در بولتن بودم و نقد می‌نوشتم.
■ از آن دوران خاطره خاصی دارید؟
آن موقع همه با صمیمیت خاصی کار می‌کردند. در آن زمان هم کارهای ما جایزه می‌بردند. آن موقع بولتن‌ها خیلی سخت بود و تایپ و کامپیوتر نبود و باید صفحات یکی یکی چیده می‌شد.

■ از بین کارها کدام را بیشتر می‌پسندید؟

از کارهای همدان نمایش «روز قشنگ سار» کار عباس دوست قرین را خیلی دوست داشتم. من آن موقع منتقد بولتن بودم و کارهای مختلف را می‌دیدم و آنالیز می‌کدم. نقدها بازتاب خوبی داشت و عموماً با کارگردان مختلف بحث می‌کردم. به نظرم کودکان آن موقع جدی‌تر نگاه می‌کردند. چون رسانه‌ها مثل الان گستره نبود و دقیق تر نگاه می‌کردند. با این حال فکر می‌کنم جشنواره امسال پرشورتر باشد. اگر فاکتورهای روانشناسی و نمایشی رعایت شود کودکان صرفًا جذب رنگ هم نمی‌شوند. ممکن است برخی نمایش‌ها چجه را در لحظه جذب کنند ولی ماندگاری تدارنده و مانند چیزی و پکی می‌ماند که کالری ندارد. فکر بچه‌های امروز بازتر شده ولی متمن‌تر نیست.

■ کلیت کارهای صدا و سیما را چگونه می‌بینید؟

به نظرم برخی کارها مثل آفتابگردان بد نیست. عموم پورنگ هم تا حدی رضایت بخش است ولی به هر حال باید بینیم چقدر حرف جدید برای گفتن دارد و چقدر تکرار سال‌های قبل است.

■ آموزش و پرورش حمایت لازم را از تئاتر دارد؟

مانند خواهیم از تئاتر حرفه‌ای حمایت کنند. ولی خواهش می‌کنیم تئاتر دانش آموزی را جدی بگیرند. من امسال داور بخش عروسکی و اجرایی بودم که کارهای خوبی دیدم. هر چند تعداد محدود بود. آموزش و پرورش متولی اصلی تئاتر است و در تمام دنیا تئاتر از آن جا شروع می‌شود. ولی اینجا می‌بینیم دانشجوی تئاتر چند نمایشانه هم نخواهد که نیاز است پایه‌ها را قوی کنیم.

اگر نکته خاصی باقی مانده بفرمایید.
امسال اتفاق ویژه‌ای افتاد و این بود که نمایش‌هایی که به بخش مسابقه اصلی راه پیدا نکردند در قسمت جنبی جشنواره در سایر شهرستان‌های استان به نمایش در می‌آیند. ضمن اینکه بخش رادیو تئاتر و نمایش‌های خیابانی از جمله برنامه‌های امسال محسوب می‌شود.

اوپریت ما با نویسنده‌گان و کارگردان‌ها حاضر در جشنواره است. اما بقیه ظرفیت به هنرمندان همدان اختصاص پیدا می‌کند. به هر حال هیچ کس با یک کارگاه هنرمند نمی‌شود. ولی اگر کسی خودش نویسنده و کارگردان باشد می‌تواند این آموزش‌ها استفاده کند و روی کار بعدی او تأثیر بگذارد.

■ به عنوان قائم مقام مدیر اجرایی، آمادگی همدان را چگونه می‌بینید؟

من در شهرهای دیگر حضور نداشتم. اما در قیاس با دوره‌های قبل، همدان به نظرم خوبی بهتر شده. چون سالن‌ها و تجهیزات بیشتری داریم و چند ماه است در گیر بازسازی سالن‌ها هستیم. با توجه به محتوا و ساخته برگزاری برنامه‌های مختلف، فکر می‌کنم آمادگی کاملی وجود دارد. خصوصاً اینکه همدان هم در برگزاری جشنواره‌ها زیاند است.

■ سطح نمایش‌ها با گذشته فرق کرده؟

من انصافاً کارهای خوبی را دیدم و احساس در گیر کار اجرا کردہ‌ایم که از جمله اتفاقات عالی است و تمام سالن‌ها را به تئاتری‌ها سپرده‌ایم.

همین کار تأثیر مشتی دارد چرا که عوامل تئاتری می‌توانند راحت‌تر با سایر گروه‌ها ارتباط برقرار کنند. اینها را به خاطر حضور خودنمی‌گوییم.

چون قرار نیست برای من مجسمه درست کنند که اگر قبل از مجسمه ساخته‌اند می‌گوییم بروند آن را بشکنند و اگر چک سفیدی برایم صادر شده آن را باطل کنندنا.

■ فلاش بکی به جشنواره امید بزنیم.

شما کاری داشتید؟

در دوره اول نمایشی با عنوان آبی یا قرمز داشتم. من به فوتیاب علاقه زیادی دارم ولی در مجموع چه در این کار و چه فیلم‌نامه سرخابی که از ۲۰ مهر کلید می‌خورد، نگاهم کاملاً فوتیابی نیست و محتواش می‌تواند چیزهای دیگری باشد. این نمایش درباره دو نوجوان بود که یکی طرفدار تم آبی و دیگری طرفدار تم قرمز بود که با یکدیگر جنگ و بحث می‌کردند. نگاه طنز آلود و انتقادی به هواداران دو بود. البته همان موقع یکی از

درست. نوع نگاه نمایشگران کاملاً فرق کرده. ما حدود ۱۲۰ نمایش دیدیم و من خوشبین هستم و امیدوارم در کارهای همدان هم تأثیر بگذارد. فقط موسیقی و لباس و رنگ کافی نیست و نباید فقط به فرم توجه کرد.

■ کارگاه‌های امسال به چه شکل است؟

امسال دو کارگاه و یک نشست تخصصی داریم. یکی کارگاه کارگردانی است که توسط یک مدرس ایتالیایی در ۴ نویت ساعت برگزار می‌شود. دیگری کارگاه محمد عاقیتی است که با عنوان باداهه سازی در کار کودک است.

ضمن اینکه نشست ما با عنوان روانشناسی در کار کودک است که میهمانان مهمی از جمله بهروز غربی و دکتر پور رضاییان را دعوت کردیم. کسان دیگری هم مد نظر ما بودند که جزو تیم داوری قرار گرفتند.

■ شرکت کنندگان کارگاه‌ها چه

مسئول امور داوران کودک و قائم مقام جشنواره تئاتر:

ارتباط بچه‌ها با تئاتر بهتر از فیلم است

حسین صفوی یکی از کارگردانان نام آشنای همدان است. او امسال مسئولیت‌های سنتگینی بر عهده داشته. مسئولیت انتخاب داوران کودک و نوجوان هر دو جشنواره تئاتر و فیلم کودک در کنار قائم مقامی مدیریت اجرایی جشنواره تئاتر، مسئولیت کارگاه‌ها و نشستهای شبانه و عضویت در هیات انتخاب نمایش‌های جشنواره همه بر عهده او بوده است.

●●● پیام خدابنده

■ ابتدا توضیحی در مورد مراحل انتخاب داوران ارائه دهید.

امسال برای اولین بار به شکل رسمی اقدام به انتخاب داوران تئاتر کردیم که فراخوان آن با جشنواره فیلم همزمان بود. ۱۰۰ نفر داوطلب داشتیم که ابتدا با ارائه پرسش‌نامه اولیه و بعد از برگزاری دو کلاس متفاوت که یکی شناخت ابزار و عوامل نمایش و دیگری کلاس تحلیل و نقد نمایش اجرا بود کردیم و احمد بیگلریان و سهراب نیک‌فر جاد اساتید آن بودند، در نهایت ۱۰ نفر را انتخاب کردیم، اینها قرار است از نمایش‌های بخش مسابقه دیدن کنند و در نهایت یک نمایش برگزیده و یک بازیگر کودک انتخاب کنند. نشستهای هم به صورت شبانه دارند و با هم به بحث می‌کنند و نظراتشان را به صورت جداگانه می‌گیرند و به انتخاب‌های آنها جایزه خواهیم داد.

■ سطح کلی بچه‌ها را چگونه دیدید؟

چون امسال برای اولین بار جشنواره اتفاق افتاد و جشنواره فیلم بیشتر جا افتاده کار کمی سخت بود. اما فکر می‌کنم آمادگی شخصی فرد مربوط به زندگی شخصی است. اما وقتی فرد وارد مجموعه بزرگتری می‌شود باید قواعد آن را رعایت کند.

■ به حضور تان در هیات انتخاب پردازیم.

امسال ۶۰-۵۰ نفر از اهالی تئاتر استان را در گذشته فرق کرده؟

من انصافاً کارهای خوبی را دیدم و احساس کردم اتفاق اتفاق قابل تأملی افتاده و از شکل و شمایل سنتی خود بیرون آمده. البته این

اتفاق کامل نیست اما تهیم جای خود خوب است. نوع نگاه نمایشگران کاملاً فرق کرده. ما حدود ۱۲۰ نمایش دیدیم و من

خوشبین هستم و امیدوارم در کارهای همدان هم تأثیر بگذارد. فقط موسیقی و لباس و رنگ کافی نیست و نباید فقط به فرم توجه کرد.

■ کارگاه‌های امسال به چه شکل است؟

اما در سال‌های آینده قطعاً فرست بیشتری داریم و سعی می‌کنیم تعداد داوران را بیشتر کنیم. تعداد داوران ابتدایی و راهنمایی ۳ نفر و دیبرستان ۴ نفر است. در جشنواره تئاتر نسبت به فیلم حضور مقطع ابتدایی پر رنگتر بود و درصد بالاتری را به خود اختصاص می‌دادند.

■ در تمام دنیا سینما یک صنعت است و شاید به همین خاطر متفاصلان بیشتری دارد ولی احتمالاً سطح کیفی تئاتری‌ها بیشتر باشد.

من فکر می‌کنم سال‌های آینده تعداد متفاصلان تئاتر بیشتر باشد. چون درست است که بچه‌ها بیشتر فیلم می‌بینند اما ارتباطشان با تئاتر بهتر است. چون خلیل نزدیکتر است و هم سن و سالان خود را از نزدیک می‌بینند.

در تمام دنیا ارتباط تئاتر زنده‌تر از فیلم است.

■ دلیل اینکه بچه‌ها تنها می‌توانند

یک نوع داوری را از بین سینما و تئاتر

انتخاب کنند چه بود؟

چون متفاصلان مازیاد بود سعی کردیم

تعادل برقرار شود و به همه فرست بدیم.

■ در دوره‌های قبل جشنواره تئاتر پرسه انتخاب داوران کودک و نوجوان

نبود؟

به این شکل و با لباس متحده شکل نبود. مثلاً در همدان ۴-۵ نفر داور می‌شوند. من

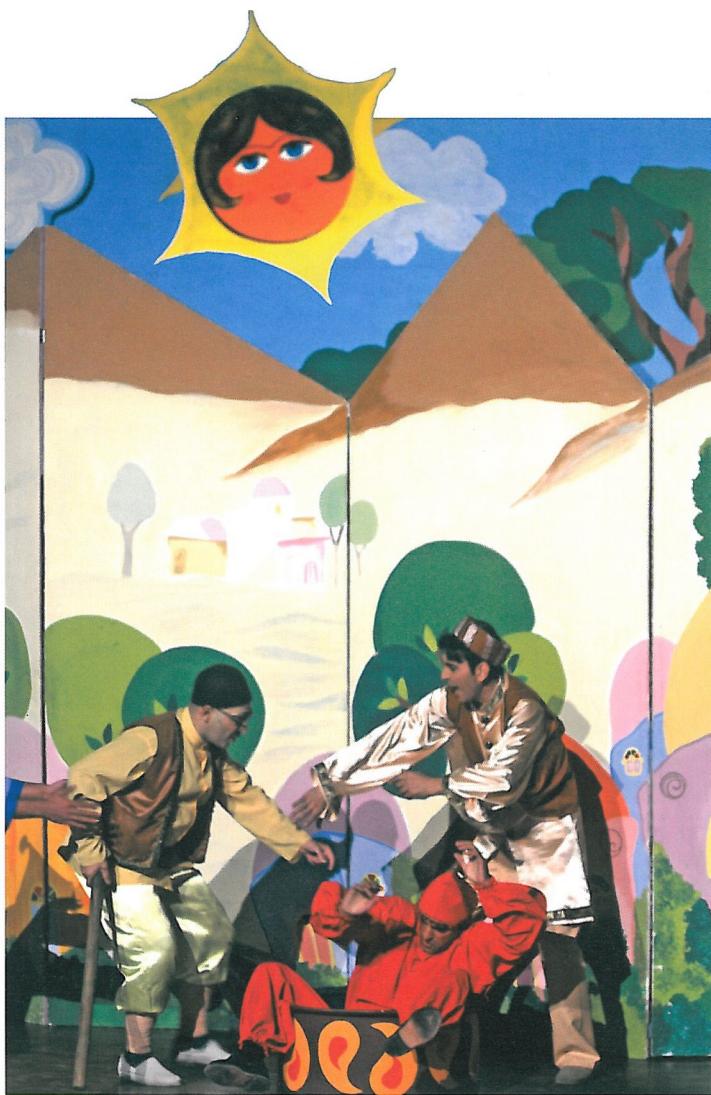
روزنگار ملکه‌میهن جشنواره میرزا مهدی

تجربه‌گرا و ماجراجو هستند

مهداد حمزه

حسین مزینانی متولد ۱۳۵۲ در شهر تهران فارغ‌التحصیل کارگردانی تئاتر است. وی علاوه بر کارگردانی نمایش‌های متفاوتی از جمله «مرثیه‌ای برای یک خانم»، «بلغم باعورا»، «کرامات علی» (ع)، «آرش»، «پنجره»، «بهروز» و میرنوروز بازی در تئاتر را نیز تجربه کرده و دستی بر قلم نیز داشته و علاوه بر نگارش چندین نمایشنامه، چهار فیلم‌نامه را نیز به رشتہ تحریر در آورده است و بازی در فیلم و کارگردانی سینما را نیز تجربه کرده است. وی در هفدهمین جشنواره تئاتر کودک و نوجوان همدان با نمایش دیگدیگو حاضر شده است. به همین برهانه گفتگوی کوتاهی با وی انجام داده‌ایم که خواهد آمد.

را متوجه می‌سازند که چه نمایشی را می‌دارند ببینند و آنها هستند که ما را به سمت جلو سوق می‌دهند.

■ به نظر شما تئاتر می‌تواند با سایر رسانه‌ها برای جذب کودکان رقابت کند؟

در ایران خیر، تا زمانی که برای هنر تئاتر بودجه‌ای مستقل و درخور تبلیغات اختصاص داده نشود هنر تئاتر همیشه در سایه دیگر رسانه‌ها به حیات خود ادامه خواهد داد.

■ به نظر شما برگزاری جشنواره تئاتر کودک و نوجوان چه تاثیری می‌تواند بر اینگونه تئاتری بگذارد؟

برگزاری جشنواره و گردهمایی گروه‌های ایرانی و خارجی موجب آن می‌شود تا هنرمندان و مسئولان امر متوجه سطح کمی و کیفی اینگونه نمایش در ایران و دیگر کشورهای شرکت‌کننده در این جشنواره‌ها باشند و عملکرد سالیانه اینگونه نمایش مورد پرسی اصولی قرار گیرد.

■ چقدر سلیقه مخاطب به ویژه کودکان در انتخاب نمایش‌های شما موثر بوده است؟

خیلی زیاد، چون اگر قرار بود به سلیقه مخاطب احترام گذاشته نشود تعریف این هنر اصلی عوض شده و عنصری به اسم مخاطب در آن جای نخواهد گرفت.

حرف آخر

سرپرندی تمام ایرانیان در تمام مراحل زندگی را از خدای متنان خواستارم.

چرا دیگدیگو؟ اساساً این

اسم به چه معناست؟

این اسم برگرفته از خرد نمایش ایرانی به نام دیگ به سر است. از

آنجا که یکی از

شخصیت‌های نما نیش دیگدیگو دچار

لکن زبان بوده و دیگدیگو صدا می‌کند. این اسم را برای این نمایش

انتخاب نمودم چون هم

کودکانه بوده و هم با فضای

نمایش سنتی ما عجین است.

وضعیت نمایش کودک و نوجوان

ایران را چگونه می‌بینید؟

نمایش کودک و نوجوان باید نسبت به کودک و نوجوان همان زمان روز خودش مورد پرسی قرار گیرد. به نظر من نمایش

کودک و نوجوان ایران مشکل اساسی و بنیادین متن را با خود یدک می‌کشد که خیلی از عزیزان برای برگردان این خلا به

متون اقتباسی روی می‌آورند که آن هم مهارت خاص خود را می‌طلبد. اما اکثراً اینگونه از متون چهار چالش فرهنگی می‌شوند. یعنی اینکه با فرهنگ ایرانی

شرقي به صورت صحیح مأمور نشده و تئاتر را قادر چهار پس‌افتادگی فرهنگی می‌کند.

تفاوت‌های کودکان دیگر و امروز

چه تأثیری بر نمایش‌ها می‌گذارد؟

وقتی از گذر دیروز پدرسالاری به گذر امروز فرزندسالاری می‌رسیم متوجه می‌شوم که دیگر این مانیستیم که مثل دیروز برای آنها نمایش بسازیم تا به سمت جلو سوق داده شوند.

بلکه امروز این کودکان هستند که ما

■ ایده داستان چگونه به ذهنتان رسید و مدت زمان رسیدن آن به اجرا چقدر طول کشید؟

همیشه در گوشاهی از ذهنم به دنبال پاسخ این سوال بودم که داستان‌های کهن ایرانی چقدر می‌تواند کودک امروز را که شدیداً درگیر دنیا مدرن شده و فردگرایی را به بودن در گروه ترجیح می‌دهد، چقدر با این نمایش ارتباط می‌گیرد؟ در کارگردانی باید توجه داشت که اکثر کودکان تجربه‌گرا و ماجراجو هستند و از آنجایی که یکی از ارکان اصلی نمایش، گذاردن قرارداد صحیح صحنه‌ای است با در نظر داشتن این دو اصل مهم می‌توان کودک را در موقعیتی مشابه قرار داد. یعنی اینکه کودک می‌تواند موقعیت موجود صحنه‌ای را تجربه کرده و همگام با ماجراجایی که در حال اتفاق است پیش بباید.

ماجرایی که سرشار از شادی و شفعت است و خود را در بین جمع موجود احساس کرده و در چهاری جدید را پیش روی خود باز کرده و با تصمیم‌گیری مستقل از دیدن این نمایش خود را صاحب یک استقلال فکری بداند. آنچاست که با یک فکر فردی مستقل، جمع‌گرایی را تجربه می‌کند.

■ موضوع دیگری که شاید در ذهن شما بوده باشد بحث طمع انسان‌هast است. اهدافی که در اجرای این نمایش در ذهن داشتید رسیده‌اید؟

طبع انسان‌ها موضوع اصلی نیست اما در طی نمایش به آن برخورد می‌کنیم که عمداً به صورت پی رنگ فرعی در روند داستان گنجانده شده است تا حرف اصلی نمایش را که همان اتحاد و همبستگی است را پررنگتر به مخاطب کودک عرضه نماید.

یادداشت

کارگردان دیگر دیگو

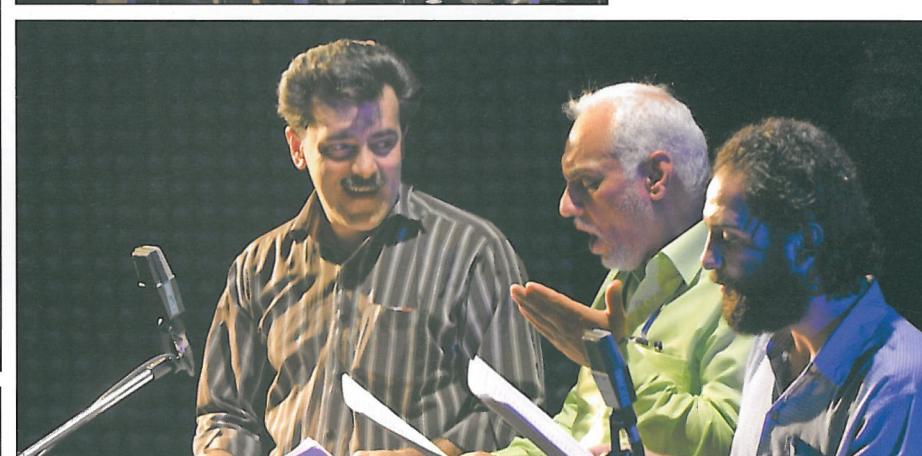
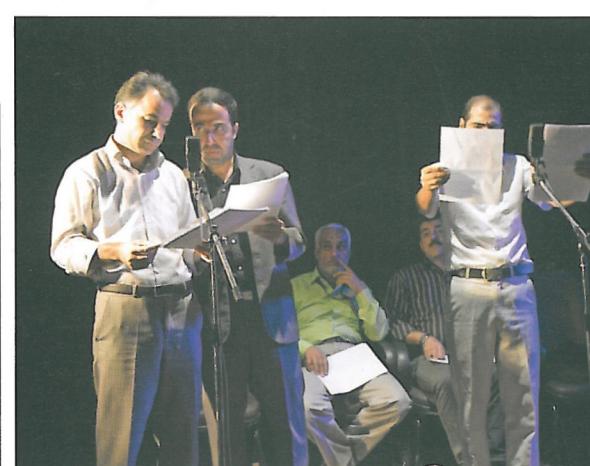
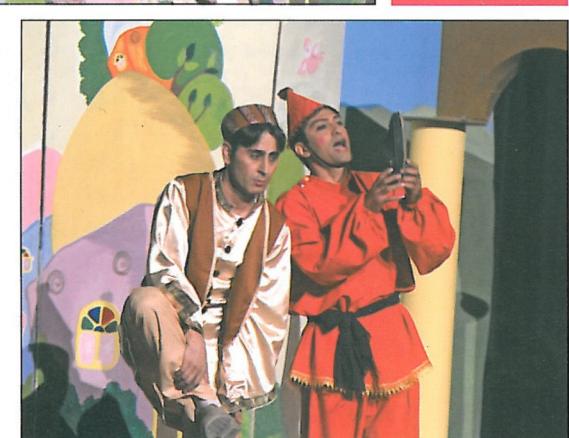
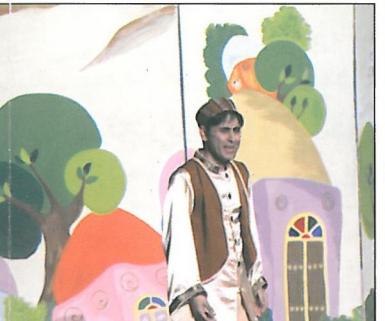
به هشتماهه‌ای؟ پس بر روی هنرمندی که برای تو تدارک دیده شده بنشین. آمده‌ای که هوانی دیگر را در روایت صد اهای پنهان و اشیای مهترک نظره‌گذاری، در اینها ابر و پوب و پاره، عروسک می‌شوند و پرگارها کوک و رو ره لطیف‌تر.

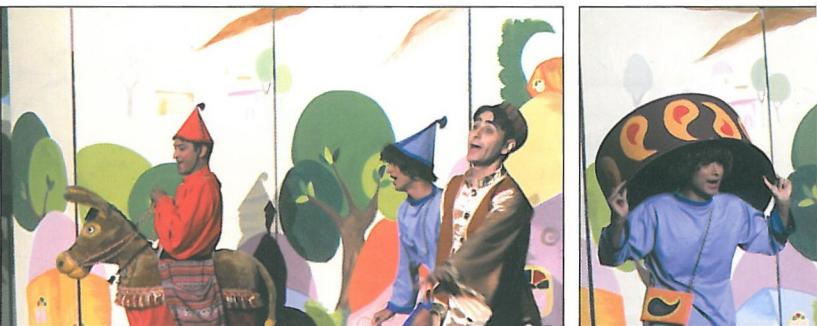
اینها روایت دیگری از هستی شنیده می‌شود. این‌داری از وفور فود را به تماشا می‌نشینی که نمی‌دانستی در کدام زاویه هستی پنهان شده بودند.

اینها آمده‌ای تا در دایره و پهود فود به دوایری دیگر پرسی. به مرکزی که مرکز هستی است و این شکل هندسی هست است. کوک و نوچوان از عزیز به هفدهمین پشنواره کودک و نوچوان همدان فوش آمده‌اند.

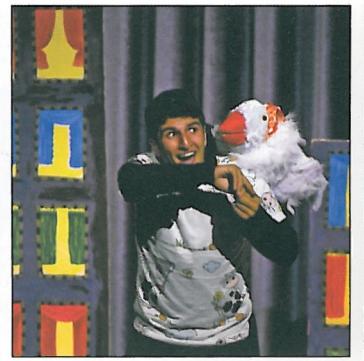
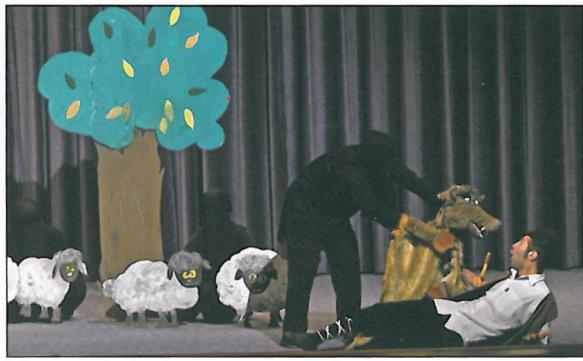
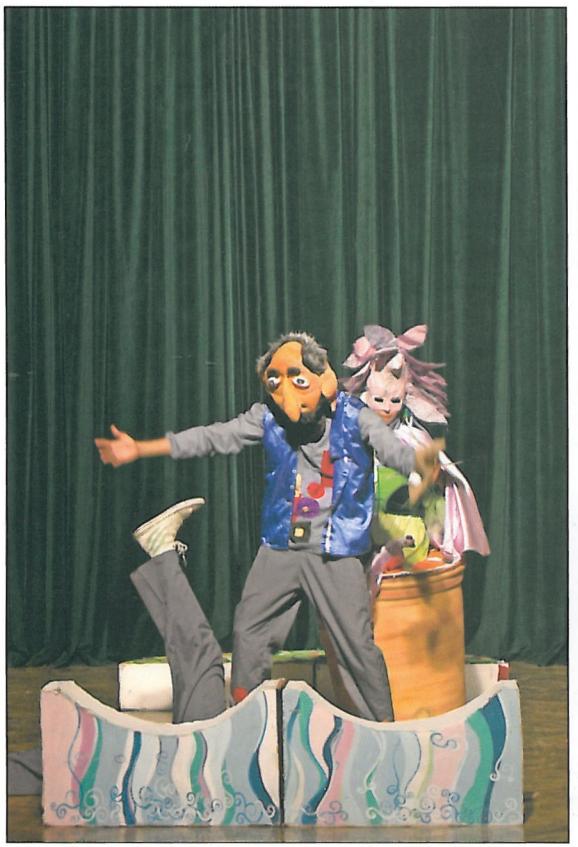
حسین مزینانی

.....

چگونه می‌بینید؟

در زمان جشنواره‌ها به آن توجه ویژه می‌شود ولی به طور معمول نیازمند توجه بیشتری است. چرا که تعداد تولیدات کم است و خیلی از افرادی که تخصصی کار می‌کنند، این گونه هنری را تجربه نمی‌کنند. من به این مسئله ایمان دارم که اگر کودک را از حالا برای دیدن تئاتر تربیت کنیم وقتی بزرگ شد مخاطب ثابت نمایش‌ها خواهد بود. پچه اگر باد بگیرد بليت بخرد قطعاً یکی از تماشاگران تئاتر خواهد بود و این فرهنگی است که باید جا بیافتد و باید به این تئاتر توجه ویژه شود.

■ در دوره‌های قبل جشنواره بوده‌اید؟

من همه کارهایم در حوزه کودک نیست و حدود ۳۰ درصد نمایش‌های من در این گونه هنری است. البته در اولین دوره جشنواره تئاتر امید، گروه ما در همدان حضور داشت که خاطرات خوبی از آن به یاد دارم.

■ ارزیابی کلی شما از جشنواره تئاتر کودک چیست؟

دست اندر کاران خیلی زحمت کشیدند و از چند هفته قبل ارتباطشان شروع شد و امیدوارم این جشنواره‌ها ادامه باید. چون انگیزه‌ای است که گروه‌ها بهتر کار کنند و من از جشنواره‌ها استقبال می‌کنم.

■ تفاوت تئاتر کودک با کار بزرگ‌سال چیست؟

خیلی زیاد است. بزرگ‌سال در ذهنش اطلاعات زیادی دارد و راحت‌تر می‌شود با او ارتباط برقرار کرد. اما کودک لوح سبیدی است که آن را به دست کارگردانی داده‌اند. دنیای ظرف و زیبایی است و کارگردان باید مراقب باشد و خدشه وارد نکند. برخی وقت‌ها کودکان از نمایش‌ها می‌ترسند که تاثیر زیادی روی زندگی آنها دارد.

■ سختی‌های کار کودک که اشاره کردید کدام هست؟

یکی از مشکلات کار کودک این است که خیلی از افراد خبره در این حوزه کمتر کار می‌کنند. کار کودک به مرحله نیازمند استفاده از دکور و لباس و این موارد است که بخش اقتصادی را سنجنی می‌کند. معمولاً در شهرستان‌ها بودجه کم است و نمی‌توانیم کار دلخواه‌مان را انجام دهیم. اما کار لذت بخشی است و چشمان کودک با من حرف می‌زند و همیشه برای عوض شدن فضای خودم سراغ کار کودک می‌روم. مثلاً یک کودک لحظه‌ای که روپا می‌خواهد خرگوشی را بخورد از ته دل داد می‌زند.

■ نمایشنامه چه تاثیری بر کارهای کودک دارد؟

یکی از مشکلات ما کمبود نوشتۀ‌های ادبی و نمایشنامه‌های حوزه کودک است که لازم است بر تعداد آنها افزوده شود.

■ تفاوت کودک دیروز و امروز چه تاثیری بر نمایش‌های کودک دارد؟

به نظرتان باید نمایش‌ها را با بچه‌ها

تطبیق داد؟

من فکر می‌کنم باید بچه‌ها را با نمایش‌ها تطبیق داد. در حال حاضر بچه‌ها به دنبال کارهای تخلیه‌های است. مثلاً بازی‌های کامپیوتری و فیلم‌های سینمایی که با فشار یک دکمه انفاسات زیادی می‌افتد. جست و خیزی در بچه‌ها وجود ندارد. به نظرم نیاز به سینه‌رالاهای سفید بر فریها و افسانه‌های خودمان هست. کودک بهتر است به سمت کارهای ایرانی که در کنار آنها زندگی می‌کند برود.

■ حرف آخر؟

آرزو می‌کنم روزی برسد که برای تئاتر کودک ارزش بیشتری قائل شویم و کسانی که وارد این حوزه می‌شوند حساسیت‌های تئاتر کودک را بشناسند و بعد در این عرصه گام بردارند.

گفت و گو با کارگردان نمایش «آرزوی قشنگ رعناء»

کارگردان باید مواظب دنیای کودک باشد

■ ابتدا به داستان نمایش پیردادیم. داستان آن در مورد دختر نوجوانی است که سر چهار راه دست فروشی می‌کند و آرزو می‌کند به پرندۀ‌ای تبدیل شود. در راه رسیدن به حرم با بچه‌هایی روبرو می‌شود که مثل خودش شاغل هستند و کارفرماهیشان به آنها زور می‌گویند. این داستان بر اساس یک باور در گیلان بوده که کودکی آرزو داشته پرندۀ شود. من قبلاً آن را در مقطع بزرگ‌سال نوشته بودم و حالا در ژانر نوجوان کار شده‌ام.

■ مطرح کردن چنین موضوعات جدی برای کودکان چگونه خواهد بود؟ مخاطب ما نوجوانان است اما خیلی از کسانی که به سالان می‌آیند اول و دوم ابتدایی هستند و این موضوع را دریافت نمی‌کنند. مخاطب آن بیشتر مقطع سنتی راهنمایی و اول دبیرستان است. با این حال فکر می‌کنم بخش نوجوان که بین کودک و جوان قرار دارد، فراموش شده‌است.

به نظر من نوجوان می‌تواند آن را به صورت فراواقعی دریافت کند. دنبال طرح جدیدی برای موضوع تکراری زور گفتن بزرگ‌ترها بودیم که به چنین ایده‌ای رسیدیم.

■ بیان کردن درون مایه‌های مذهبی در این آثار چگونه است؟

ما ایرانی‌ها حس خوبی نسبت به امام رضاع را داریم و همه بچه‌ها از کودکی با این نگرش بزرگ شده‌اند. برای من خیلی پیش آمده که به حرم امام رضاع بروم و این موضوع در ذهن بچه‌ها هم وجود دارد. حرم حاضر در نمایش البته می‌تواند در هر جای دیگری هم باشد. ما دنبال موضوع رسیدن به آرامش بودیم که حرم نشان دهنده این آرامش است.

■ طرح چگونه به نمایشنامه و اجرا رسید؟

بر اساس همان باوری که گفتم در گیلان وجود دارد، داستانی را با «عنوان افسانه کوکو» برای بزرگ‌سالان نوشته بودم که دختر تبدیل به پرندۀ می‌شد اما موضوع بیشتر روی مادر و پدر بچه متتمرکز بود. این نمایش چند سال قبل روی صحنه رفت. ولی این بار خواستم آن را در مقطع نوجوان اجرا کنم. برای همین دنبال شیوه بیان خاصی بودیم که حالت زنده و عروسکی را انتخاب کردیم.

■ استقبال مخاطبان در اجرای عمومی چگونه بود؟

خوشبختانه تئاتر در لاهیجان جا افتاده و خیلی از مدارس و مهد کودک‌ها منتظرند که نمایشی روی صحنه بروند و استقبال کنند.

نمایش «آرزوی قشنگ رعناء» کاری از استان گیلان و شهر لاهیجان در مدت زمان ۶۴ دقیقه در بخش مسابقه ایران هفدهمین جشنواره تئاتر کودک و نوجوان حضور دارد. این نمایش کاری از گروه نمایشی خورتاب است که سوابق زیادی در حوزه تئاتر دارد که از آن جمله می‌توان به شرکت در یازده دوره جشنواره تئاتر بین المللی فجر، اولین جشنواره منطقه‌ای ایثار و اولین جشنواره تئاتر کودک اشاره کرد. نگار نادری نویسنده و کارگردان این نمایش کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی دارد و از جمله کارهای او می‌توان به سیا گالش، یک روز روشن خدا، یک تاج و دو سر، زمانی برای گفتن، فصل سرد، خاکستری، خروس زری پیرن پری، الاغی که خر شد، سه جوجه ریزه میزه، به دنبال دوستی زیبا، بزیک سر رسیدیم.

■ بیان کردن درون مایه‌های مذهبی در این آثار چگونه است؟

ما ایرانی‌ها حس خوبی نسبت به امام رضاع را داریم و همه بچه‌ها از کودکی با این نگرش بزرگ شده‌اند. برای من خیلی پیش آمده که به حرم امام رضاع بروم و این موضوع در ذهن بچه‌ها هم وجود دارد. حرم حاضر در نمایش البته می‌تواند در هر جای دیگری هم باشد. ما دنبال موضوع رسیدن به آرامش بودیم که حرم نشان دهنده این آرامش است.

■ طرح چگونه به نمایشنامه و اجرا رسید؟

بر اساس همان باوری که گفتم در گیلان وجود دارد، داستانی را با «عنوان افسانه کوکو» برای بزرگ‌سالان نوشته بودم که دختر تبدیل به پرندۀ می‌شد اما موضوع بیشتر روی مادر و پدر بچه متتمرکز بود. این نمایش چند سال قبل روی صحنه رفت. ولی این بار خواستم آن را در مقطع نوجوان اجرا کنم. برای همین دنبال شیوه بیان خاصی بودیم که حالت زنده و عروسکی را انتخاب کردیم.

■ استقبال مخاطبان در اجرای عمومی چگونه بود؟

خوشبختانه تئاتر در لاهیجان جا افتاده و خیلی از مدارس و مهد کودک‌ها منتظرند که نمایشی روی صحنه بروند و استقبال کنند.

در جستجوی

انگشت‌گشته

علی وزینی

۰۰۰

■ در اولین شب جشنواره، گم شدن انگشت‌گشته نیایش دخترخانم «جیستا یشربی» داور بین‌الملل از حاشیه‌های آن بود به طوری که چیستا یشربی برای پیدا کردن آن، ساعتها در هتل باطاهر مشغول جستجو بود و در نهایت در ساعت ۱۳:۰۰ شب یکی از کارمندان هتل مثل یک رویا در کمال تاباوری در اتاق او را به صدا درآورد و بزرگ‌ترین آرزوی چیستا یشربی محقق شد.

■ در روز اول جشنواره، استقبال از نمایش «دوموی - سوموی» به کارگردانی مسلم قاسمی از تهران بسیار باشکوه بود و جمع کثیری از دانش‌آموزان برای تماشای آن به کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان آمدند.

■ نمایش «لاکریموسا» به کارگردانی «برونو پیلز» از آلمان با استقبال گسترده هنرمندان و خبرنگاران جشنواره روبرو شد به طوری که میهمانان برای تماشای نمایش مجبور بودند بیش از چهار ساعت پشت در سالن ورودی در انتظار باشند.

■ همچنین نمایش «لاکریموسا» میزبان حضور مجید سرستنگی و چیستا یشربی داور بخش بین‌الملل بود. همچنین از دیگر حاشیه‌های این نمایش که در پلاتو شماره ۲ مجموعه‌فرهنگی و هنری بوعلی سینا برگزار می‌شود، استقبال کارگردان نمایش از میهمانان بود به طوری که این کارگردان با گشاده‌روی از آنان لحظه ورود تا پایان آنان را همراهی می‌کرد.

■ نظام در سالن‌ها نیز از نکات بارز جشنواره است به طوری که پس از شروع نمایش دیگر کسی اجازه ورود و خروج ندارد.

■ برخورد خوب مسئولان تشریفات با مردم و برقراری نظام مناسب توسط حراست مورد توجه مردم قرار گرفته بود به طوری که هیچ کس احساس ناراضایتی نمی‌کرد.

■ پس از پایان نمایش، خدمات و تشریفات سالن‌ها مشغول به زیباسازی و پاکیزه‌سازی سالن‌ها می‌شدند و سالن را برای اجرای نمایش بعدی آماده می‌کردند.

■ حضور کارگردانان ایرانی و خارجی در داخل روزنگار رسمی جشنواره هم از دیگر حاشیه‌های دیروز بود که هر کدام برای گفت‌وگو و اظهار نظر به اتاق روزنگار آمده بودند.

■ حضور داور بین‌الملل خانم «کیت نیوبای» از کانادا در نوع خود جالب بود وی پس از ورود به اتاق روزنگار به همه با زبان فارسی «سلام» می‌گفت که در نهایت با تشویق تحریریه روزنگار روبرو شد.

■ بازار گرفتن عکس یادگاری با «رضا فیاضی» بایان امیر آقای جمالی و شاعر کتاب‌های درسی «مصطفی رحماندوست» که حالا دبیر جشنواره هم هست، داغ بود.

■ اجرای حرکت‌های نمایشی و ترددستی توسط جمعی از میهمانان داخلی و خارجی در آخرین ساعت روز در حیاط هتل باطاهر با استقبال همه میهمانان روبرو شد.

اما اگر ندامن دقیقاً از چه کسی سپاسگزار باشم، به خوبی می‌دانم از چه کسانی ناید سپاسگزار باشم! از تمام کسانی که در طول این سال‌ها نگذاشتند تئاتر کودک با سن هم‌سالان خود، رشد کند و بزرگ شود، همه آنها که تئاتر کودک را جدی نگرفتند، آنان که تئاتر کودک را طرح کاد و یا دوره آموزش تئاتر بزرگ‌سال دیدند، بی‌آن که به ظرافت روحی و خیال‌افی‌های کودک بیاندیشند، کسانی که نگذاشتند چراغ‌های صحنه روشن بماند و «شال بالآخره تمام کسانی که نگذاشتند چراغ‌های اشتیاه گرفتند و کلاه و ارمه» کودکی من، به اسمی مختلفی تکرار شود.

اما همدان، شهر شعر و فلسفه، پر از نوستالژی کودکی‌های من است.

شاید به یک دلیل خصوصی که فامیلی در اینجا داشتیم و تابستان‌ها بود و باغ‌های همدان و عطر لاله و صدای عزیز باطاهر و این سینا که مرا به گذشته‌های دور میرید، به همان دورانی که سوار درشکه می‌شدم و دور مقبره باطاهر می‌چرخیدم، آفتاب دور سرم می‌چرخید و خیال‌افی‌های نمایشی‌ام شروع می‌شد...

فکر می‌کردم در کوچه‌های تاریخ حرکت می‌کنم و با این سینا و باطاهر در دل می‌کنم...

حالا باید از تمام کسانی که در این مدت، چراغ این جشنواره را روشن نگه داشته‌اند، تشکر می‌کنم و بگویم «خسته نباشید» کار سخت را پشت سر گذاشتید، نهادهای دولتی و خصوصی زیادی باید در کل زمین تئاتر کودک را پیدا کنند تا نسل بعدی ما، با فرهنگ و خویشتنی بیشتری آشنا شود، و جشنواره، فقط نقطه آغاز است، اما بدون آغاز، هیچ ادامه‌ای وجود ندارد...

یک بار هم به احترام بچه‌ها و به یاد دوران کودک خودمان باور کنیم که تئاتر کودک نمرده است... نه! مگر دوران کودکی می‌میرد که تئاتر کودک هم بمیرد؟ حالا باز سوار درشکه‌ام؛ این بار با هم‌نسلانم که همگی مثل من، یا مادرند یا پدر...

می‌چرخیم و خیال‌افی می‌کنیم، دوباره رنگ و نور، دوباره بازی‌های زبانی، دوباره دیدن آدم‌های دور و بیمان، ما را به این فکر می‌اندازد که چقدر برای رسیدن و ماندن در این درشکه زحمت کشیده‌ایم، دوباره می‌چرخیم، بازی بزرگ‌ترها برای بچه‌ها شروع می‌شود، هر لحظه از تو، برای هر کودک که هر لحظه، همین حال به دنیا می‌آید... نمایشی برای تمام کودکان که خندیدن را نیز باید چون گریه کردن بیاموزند...

یک بار دیگر جشنواره تئاتر کودک و نوجوان در همدان و یاد لحظه‌های جادوی «شاه و کلاه و ارمه» که هنوز هم ادامه دارد...

ادور جشنواره تئاتر کودک

نه ساله بودم که همراه خانواده‌ام به دیدن نمایش «شال و کلاه و ارمه» از «رضا بابک» رفتم، اولین بار بود که سالان اصلی تئاتر شهر را می‌دیدم، اولین بار بود که آن چلچراغ‌ها و صندلی‌های دسته‌دار اشرافی را و صحنه، آن دورست نزدیک وبا شکوه را می‌دیدم که مثل ما، نزدیک بود و دور، اولین بار بود که تئاتر زنده می‌دیدم، در سالنی که بیو خوشبختی می‌داد.

و چه خوب بود که اولین تئاتر زندگی من، با یک تئاتر کودک از رضا بازیگران نمایش‌های کودک و نوجوان آن روزگار نقش‌آفرینی می‌کردند. هنوز انقلاب نشده بود، اما تئاتر همیشه تئاتر است و ادم را متحول می‌کند، هر چند مثل اینکه، این تحول برای من، کمی بیش از اندازه، گران نمایم شد، چرا که وقتی چلچراغ‌ها روشن شدند و برای بازیگرها کف زدیم، نگاه من به آن درخت افتداده که انگار روی صحنه می‌درخشید، گریم عجیب و غریب بازیگرها را می‌دیدم و به حس شگفتی که به من انتقال داده بودند، فکر می‌کردم...

نگاه من به پشت صحنه بود، می‌خواستم بینم آن جا چه می‌کنند؟ چگونه این وسائل را می‌سازند، چگونه گریم می‌شوند؟ چگونه تمرين می‌کنند؟

و باخره چگونه از یک داستان ساده مثل «شش جوجه کلاعه و پک روپا» یک نمایش به یاد ماندنی می‌سازند که مثل «شال و کلاه و ارمه» در ذهن فرد بماند؟ آن هم پس از گذشت تقریباً سال...

می‌خواستم بدانم چگونه می‌نویسن؟ اصلاح آن به بعد می‌خواستم همه آن ساختمان گرد و تودرتونی تئاتر شهر را بشناسم و بدانم در تک تک پستوهای تاریکش چه می‌گذرد؟ و سالن‌های روشنش شاهد چه نمایشی است؟

انگار سرنوشت همیشه جلوتر از ما قدم می‌زند، مثل سرنوشتی که در آن شب تاریک برای من رقم خورد...

***

سال‌ها گذشته است. رضا بابک و خواهان برومند هنوز برای من مظهر تئاتر کودک هستند همانگونه که خیلی‌های دیگر که دوران نوجوانی مرا جشن گرفتند، آنها که مانده‌اند و آنها که رفته‌اند، اما سرنوشت آن دخترک کوچک نه ساله انگار قرار بود با دیدن آن نمایش واقعاً عوض شود، گفتم که، برای من، این تحول کمی زیادی بود، شاید بیش از چله‌فیت سرنوشت...

قرار بود بیشک شوسم، اما روانشناسی خواند و دکترای روانشناسی تربیتی گرفتم، شاعر، نویسنده، منتقد، مترجم و کارگردان شدم، اما هیچ یک از آرزوهای پدر و مادرم را بآورده نکردم، چرا که «شال و کلاه و ارمه» همیشه در اعماق وجود من باقی ماند... سرنوشت یک آدم به همین سادگی عوض می‌شود، ناگهان دیدم تئاتری شدم! و برای این کار حاضر بودم از همه چیز و همه جا کنده شوم، حالا دیگر می‌دانستم پشت صحنه چه می‌گذشت، چون زندگی ام پشت صحنه می‌گذشت و کسی از آن خبر نداشت، تاریکی پشت صحنه هم زیبات است، هم خوف‌انگیز، و

برای کارگردان، تاریکی اتفاق فرمان همین احساس را دارد، در همین تاریکی‌ها بزرگ شدم، و دخترم را بزرگ کردم... حالا او در سنی است که تئاتر همانقدر برایش مهم است که رخدادهای جامعه‌اش و من، مادرش، فعلاً تنها کارم این است که سپاسگزار باشم، نمی‌دانم سپاسگزار چه کسی؟ سپاسگزار پدر و مادرم که مرا به دیدن آن نمایش در نه سالگی بردند؟ سپاسگزار رضا بابک و مرضیه برومند و گروهش؟ سپاسگزار تئاتر شهر و چله‌فیت‌هایش یا سپاسگزار جادوی تئاتر؟...

هر چه هست دلم می‌خواهد این جادوی از پیش معرفتی به چه همایشی داشت، همان طور که برای من سال‌ها پیش موثر بود، دلم می‌خواهد تئاتر، امسروز هم، برای کودکان سرزمین مان موثر و شادی آفرین باشد، به آنها روح زندگی و امید را هدیه دهد، آن هم در زمانی که بسیاری از کودکان ما، در شرایطی زندگی می‌کنند که هرگز امکان دیدن حتی یک تئاتر ساده خیابانی را هم ندارند، چه برسد به آن صندلی‌های نرم و صحنه عظیم سالن اصلی تئاتر شهر!

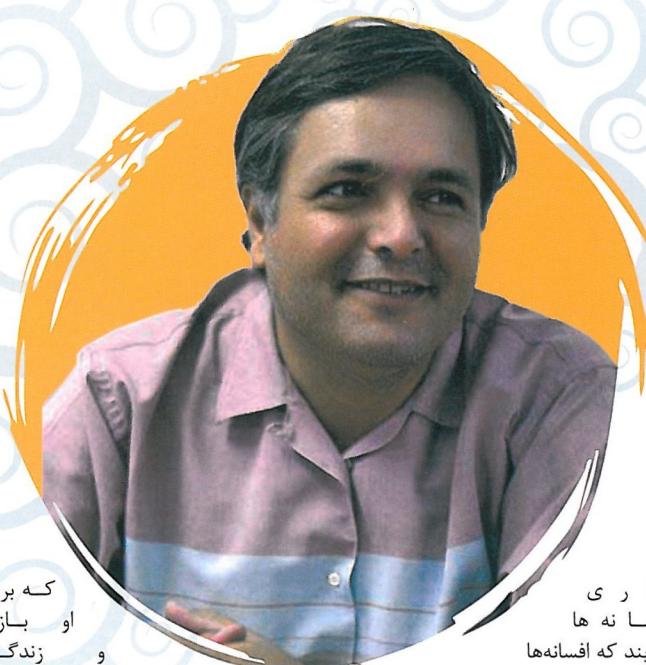
درشکه سواری
با تئاتر

چیستا یشربی

افسانه، کودک، نمایش

منوچهر اکبرلو

که برای او بازی و زندگی مترافتاند. نمایش خلاق از سر بیکاری و برای پر کردن اوقات فراغت و به شکل فوق برنامه انجام نمی‌پذیرد. نمایش خلاق، عین زندگی است.

افسانه و نمایش

اکنون از رابطه افسانه و نمایش سخن می‌گوییم. آمال، مشکلات و دلواپسی‌ها و داشته‌ها و نداشته‌های کودکان، کودک بازیگر، بازی هیجان انگیز یک تجربه مفید و با بهره‌گیری از هم‌ذات پنداری و همانند سازی، در ساخت اثر نمایشی حضور می‌باید و همه چیز را به شکل ملموس و واقعی تجربه می‌کند.

این مفهوم، مبتنی بر این فرض است که کودک با مشاهده شرح حال یک قهرمان کامل با تمام مشخصه‌هایش، در زندگی خود نیز به ارزش‌های مشابه پای بند خواهد بود. کودک برای مانوس شدن با الگوهای رفتاری که می‌باید در آینده در عالم واقعیت به کار ببرد، نقش بازی می‌کند. نمایش خلاق، افسانه را تصویر می‌کند و به کودک اجازه تجزیه و تحلیل مشاهدات خود را می‌دهد تا این قابلیت را باید که در زندگی واقعی به تفسیر و تعبیر رویدادها و پیشامدهای خصوصی خود ببرازد.

به نظر نگارنده به عنوان دست‌تیامه‌های لازم برای یک خلق یک نمایش تاثیرگذار، افسانه همتای ندارد. و البته شادی و شفای که کودک از واکنش مساعد در برای یک افسانه ناب به دست می‌آورد و جذبه ای که از این رهگذر احساس می‌کند از ارزش روان شناسانه آن ناشی نمی‌شود(هر چند که این ارزش هم در آن دخالت دارد) بلکه از کیفیت ادبی افسانه و قابلیت‌های دراماتیک آن سرچشمه می‌گیرد.

ویژگی‌های مشخص افسانه، به نمایشگران یاری می‌رساند که هر چه زودتر ساختار مناسب با آن افسانه را بیاند و همگن ساختن فرم و محظوظ و سوژه، مقدمه‌ای است برای موفقیت کامل یک اثر نمایشی.

تجاری افسانه‌ها آشنایند که افسانه‌ها را تا حد سرگرم‌های خنثی و کم مایه تنزل بخشیده، اما همین‌ها نیز می‌توانند تاثیرگذار باشد. سخن در این بخش را به پایان می‌بریم و خواننده علاقه‌مند به بحث گستره‌دهتر را به پژوهش‌های منتشر شده ارجاع می‌دهیم.

کودک و نمایش

اکنون در این زمینه سخن می‌گوییم که نمایش می‌تواند روح تازه‌ای در کالبد افسانه‌ها بدمد. اگر افسانه از افکار، احساسات و آرزوهای همیشه‌گی انسان «سخن» می‌گوید، نمایش می‌تواند این همه را «تشان» دهد.

هدف افسانه، بیان گذر است. گذر از مرحله‌ای به مرحله دیگر. گذری دشوار با هزاران مواعن پیش رو، همراه با آزمون‌های سخت که گاه پیروزی در آن‌ها را نشان می‌دهد. این که در هر حال باید مراحل را پشت سر بگذرانم و رسیدن به کمال و سرمنزل مقصود جز با اراده و تحمل دردناکی‌ها میسر نخواهد شد.

راهی که افسانه نشان می‌دهد ساده، اما شکنگن‌آور است. طرح ساده و تکرار شونده هفت خوان را پشت سر گذاشت و بر هر چه غول و دیو و دد است با شمشیر اراده و با سپر صبوری، فائق آمد.

هدف افسانه، بیان گذر است. گذر از مرحله‌ای به مرحله دیگر. گذری دشوار با هزاران مواعن پیش رو، همراه با آزمون‌های سخت که گاه پیروزی در آن‌ها را نشان می‌دهد. این که در هر حال باید مراحل را پشت سر بگذرانم و رسیدن به کمال و سرمنزل مقصود جز با اراده و تحمل دردناکی‌ها میسر نخواهد شد.

راهی که افسانه نشان می‌دهد ساده، اما شکنگن‌آور است. طرح ساده و تکرار شونده ورود به این دنیای بی‌رحم داشته باشد. آنان وجه تخیلی افسانه را مغایر با واقع گرایی کودکان می‌دانند. و البته هستند پس از که در صدد پرده‌پوشی واقعیت‌تلاخ در برابر کودک هستند؛ بدون توجه به این نکته مهم که کودک در هر حال ممکن است در هر لحظه از دوران حیات خود در معرض این گونه حوادث قرار گیرد. کودک باید در یاد که بسیاری از ناسیانهای احتمالی، حاصل کردار خود او یا دیگر انسان‌هاست و از تمایلات انسانی سرچشمه می‌گیرد. و چرا نباید در این میان از افسانه یاری جست؟ در هر حال افسانه‌ها، دل‌نگرانی‌ها و پرسش‌های عمیق آدمی را مطرح می‌سازند؛ افسانه از نیاز به دوست داشتن و دوست داشته شدن، ترس از ارزش شدن، عشق به زندگی، هراس از مرگ و تنهایی... سخن می‌گوید. و مگر تمامی اندیشه‌مندان و هنرمندان، جز درباره این‌ها سخن راند اند؟ اگر هنرمندان و داستان نویسان و شاعران، دلواپسی‌های انسانی را مطرح ساخته‌اند بدون آن که (در بسیاری موارد) در پی ارایه راه حل باشند؛ اما در عوض افسانه‌ها راه حل‌هایی شفاف و صریح نشان می‌دهند.

افسانه با ظرفات به کودک می‌فهماند که زمان مرگ پدر و مادر فراموش و هر کس با غم و تنهایی رو به رو خواهد شد، اما و اگر چه مایه افسوس است که کودکان ما از آشنایی با افسانه‌ها کم بهره‌مند و بسیاری از آن‌ها فقط با شکل مبتذل بازنویسی‌های افسانه، بر حقیقتی عمیق استوار است.

امروزه گرچه با اختراق چاپ و مکتبوب شدن افسانه‌ها، پویایی و رشد و نجاحی آن‌ها متوقف شده، اما به همین شکل نیز آن‌ها می‌توانند کودکان را به سوی درک حقایق عالی زندگی راهنمایی کنند. افسانه به آن‌ها کودک را غرق در لذت ساخته و در عین حال وی را با روان مشترک انسان‌ها آشنا می‌کند؛ به او تجربه می‌دهد و غریزه تقلید را در ارضا می‌کند.

از آن‌ها فقط با شکل مبتذل بازنویسی‌های

نمایش خلاق همچون خود کودک
است که برای او بازی و زندگی مترادف‌اند. **نمایش خلاق از سر بیکاری و برای پر کردن اوقات فراغت و به شکل فوق برنامه انجام نمی‌پذیرد.** نمایش خلاق، عین زندگی است.

کودک با نمایش به شکل آگاهانه، مجموعه‌ای از افکار، نظرات و حرکات را دنبال می‌کند. یعنی در متن زندگی قرار می‌گیرد و شیوه زیستن را می‌آموزد. غنای اندیشه در افسانه، زمانی که با تاثیرگذیری نمایش، آن هم «نمایش خلاق» درآمیزد، کودک را غرق در لذت ساخته و در عین حال وی را با روان مشترک انسان‌ها آشنا می‌کند؛ به او تجربه می‌دهد و غریزه تقلید را در ارضا می‌کند.

نمایش خلاق همچون خود کودک است

افسانه و کودک

افسانه پیش از هر چیز حس لذت جویی کودکان را ارضا می‌کند. افسانه، کودک را سرگرم می‌سازد و به او آگاهی می‌بخشد. افسانه زندگی کودک را غنی می‌کند، تکامل او را تسريع و تسهیل می‌نماید و او را صاحب شخصیتی حساس به محیط پیرامونش می‌گرداند.

در زمانه کوتولی، برخی معتقد به حذف افسانه از مجموعه خواندنی‌های کودکان هستند. آن‌ها از سویی نگران جنبه تخلی و خیال پردازانه افسانه‌اند و در جایی دیگر بر این باورند که کودک می‌باشیست از همان کودکی با دنیای خشن، جدی و پر از آلام بزرگ‌سالان آشنا شود تا آمادگی لازم را برای ورود به این دنیای بی‌رحم داشته باشد. آنان

وجه تخیلی افسانه را مغایر با واقع گرایی کودکان می‌دانند. و البته هستند پس از که در صدد پرده‌پوشی واقعیت‌تلاخ در برابر کودک هستند؛ بدون توجه به این نکته مهم که کودک در هر حال ممکن است در هر لحظه از دوران حیات خود در معرض این گونه حوادث قرار گیرد. کودک باید در یاد که بسیاری از ناسیانهای احتمالی، حاصل کردار خود او یا دیگر انسان‌هاست و از تمایلات انسانی سرچشمه می‌گیرد. و چرا

نباید در این میان از افسانه یاری جست؟ در هر حال افسانه‌ها، دل‌نگرانی‌ها و پرسش‌های عمیق آدمی را مطرح می‌سازند؛ افسانه از نیاز به دوست داشتن و دوست داشته شدن، ترس از ارزش شدن، عشق به زندگی، هراس از مرگ و تنهایی... سخن می‌گوید. و مگر تمامی اندیشه‌مندان و هنرمندان، جز درباره این‌ها سخن راند اند؟ اگر هنرمندان و داستان نویسان و شاعران، دلواپسی‌های انسانی را مطرح ساخته‌اند بدون آن که (در بسیاری موارد) در پی ارایه راه حل باشند؛ اما در عوض افسانه‌ها راه حل‌هایی شفاف و صریح نشان می‌دهند.

افسانه با ظرفات به کودک می‌فهماند که زمان مرگ پدر و مادر فراموش و هر کس با غم و تنهایی رو به رو خواهد شد، اما و اگر چه مایه افسوس است که کودکان ما از آشنایی با افسانه‌ها کم بهره‌مند و بسیاری از آن‌ها فقط با شکل مبتذل بازنویسی‌های افسانه، بر حقیقتی عمیق استوار است.

امروزه گرچه با اختراق چاپ و مکتبوب شدن افسانه‌ها، پویایی و رشد و نجاحی آن‌ها متوقف شده، اما به همین شکل نیز آن‌ها می‌توانند کودکان را به سوی درک حقایق عالی زندگی راهنمایی کنند. افسانه به آن‌ها کودک را غرق در لذت ساخته و در عین حال وی را با روان مشترک انسان‌ها آشنا می‌کند؛ به او تجربه می‌دهد و غریزه تقلید را در ارضا می‌کند.

از آن‌ها فقط با شکل مبتذل بازنویسی‌های

اجراي نمايش خيانيان سوب سند	۱۱۰۶	راديو و تئاتر اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامي	۱۶	کانون پرورش فرهنگي و هنري یونیسيون سينا	۱۵	محتمم فرهنگي و هنري یونیسيون سينا	۱۹	کانون مهديه	۹-۱۳	تالار فجر	۲۰	محتمم فرهنگي و هنري یونیسيون سينا	۱۸	علی پا	۱۸
۱۴	۱۱۰۶	کوچه ای اندیشه	۱۰	معهدهای آزاد	۱۶	دویی- یونیسيون	۱۰	لارکریموز	۱۹-۲۱	جهنن تولد	۱۸	نامه احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۱۵	۱۱۰۶	روبروي	۱۱	آزاد	۱۷	دویی- یونیسيون	۱۱	کارگاه آموزشی	۱۶-۱۹	جهنن تولد	۱۹	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۱۶	۱۱۰۶	پارك آرم	۱۲	آفتاب	۱۸	دویی- یونیسيون	۱۲	برای نثار	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۰	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۱۷	۱۱۰۶	روبروي	۱۳	آزاد	۱۹	دویی- یونیسيون	۱۳	شیخ زاده	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۱	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۱۸	۱۱۰۶	پارك آرم	۱۴	آفتاب	۲۰	دویی- یونیسيون	۱۴	سید محمد	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۲	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۱۹	۱۱۰۶	روبروي	۱۵	آزاد	۲۱	دویی- یونیسيون	۱۵	کارگاه آموزشی	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۳	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۰	۱۱۰۶	پارك آرم	۱۶	آفتاب	۲۲	دویی- یونیسيون	۱۶	برای نثار	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۴	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۱	۱۱۰۶	روبروي	۱۷	آزاد	۲۳	دویی- یونیسيون	۱۷	شیخ زاده	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۵	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۲	۱۱۰۶	پارك آرم	۱۸	آفتاب	۲۴	دویی- یونیسيون	۱۸	سید محمد	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۶	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۳	۱۱۰۶	روبروي	۱۹	آزاد	۲۵	دویی- یونیسيون	۱۹	کارگاه آموزشی	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۷	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۴	۱۱۰۶	پارك آرم	۲۰	آفتاب	۲۶	دویی- یونیسيون	۲۰	برای نثار	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۸	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۵	۱۱۰۶	روبروي	۲۱	آزاد	۲۷	دویی- یونیسيون	۲۱	شیخ زاده	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۲۹	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۶	۱۱۰۶	پارك آرم	۲۲	آفتاب	۲۸	دویی- یونیسيون	۲۲	سید محمد	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۰	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۷	۱۱۰۶	روبروي	۲۳	آزاد	۲۹	دویی- یونیسيون	۲۳	کارگاه آموزشی	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۱	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۸	۱۱۰۶	پارك آرم	۲۴	آفتاب	۳۰	دویی- یونیسيون	۲۴	برای نثار	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۲	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۲۹	۱۱۰۶	روبروي	۲۵	آزاد	۳۱	دویی- یونیسيون	۲۵	شیخ زاده	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۳	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۳۰	۱۱۰۶	پارك آرم	۲۶	آفتاب	۳۲	دویی- یونیسيون	۲۶	سید محمد	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۴	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۳۱	۱۱۰۶	روبروي	۲۷	آزاد	۳۳	دویی- یونیسيون	۲۷	کارگاه آموزشی	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۵	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۳۲	۱۱۰۶	پارك آرم	۲۸	آفتاب	۳۴	دویی- یونیسيون	۲۸	برای نثار	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۶	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۳۳	۱۱۰۶	روبروي	۲۹	آزاد	۳۵	دویی- یونیسيون	۲۹	شیخ زاده	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۷	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۳۴	۱۱۰۶	پارك آرم	۳۰	آفتاب	۳۶	دویی- یونیسيون	۳۰	سید محمد	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۸	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۳۵	۱۱۰۶	روبروي	۳۱	آزاد	۳۷	دویی- یونیسيون	۳۱	کارگاه آموزشی	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۳۹	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۳۶	۱۱۰۶	پارك آرم	۳۲	آفتاب	۳۸	دویی- یونیسيون	۳۲	برای نثار	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۴۰	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۳۷	۱۱۰۶	روبروي	۳۳	آزاد	۳۹	دویی- یونیسيون	۳۳	شیخ زاده	۱۶-۲۱	جهنن تولد	۴۱	احمد	۱۰	رامینه	۱۰
۳۸	۱۱۰۶	پارك آرم	۳۴	آفتاب	۴۰	دویی- یونیسيون</td									

Reward is not important for me

Ashkan shakuri -Hesam Samavat

Fleur Elise Noble is an Australian theater director. She had studied visualizes and winner of plenty rewards in different international festivals all over the world. She has represented "to dimensional life of her" to 17th international theater festival for children.

"Tom Holt", her technical assistant was her audience at the time and he started co working her after he watch that play as audience sight.

So in a little warm evening we had a friendly interview with Fleur and Tom. The gaping was so nice and interesting and there is it:

■ Fleur! Would you tell me about your theater group and your play that you want to represent?

Well, the performance all made of film, animation and projection and it's like 3D film. It's very hard to explain due to its visual experience.

■ Who are your exact audiences?

Every one in family can be my audience.

■ What do nowadays children want from theater?

dren want from theater?

It depends on different children with different cultures. So their expectations are very different. I can not define their expectations and what they want to see. For example western children are more use to playing video games all the time and having very fast movies.

■ How should you satisfy children?

Because this work is not originally made for children therefore it is for every one and it just happened that children very like it!

So people can't predict the next event and we put them on a new environment and it's not telling a story!

■ What are the elements of your performance?

It's so different for so many people, and depends on what people are interested in.

Tom: I saw this play from audience perspective. Fleur just don't make it for audiences, she made it on her feeling and what she wants, she does! An honest production that's what I see from audience sight.

Fleur: "The play" shows very technical, but the thing that makes it good for children is that all made by hand and from nothing. It looks very expensive but its not!

■ How did you see Iran, Tom?

Iran is a good country, I don't know how will you prove the festival but when I back to Australia, I will tell my friends about Iran.

■ And how did you see Iran's people?

Beautiful and very nice! Very friendly and lovely! People are really warm to us.

■ Your play will have competition and do you want to win?

It's not important to me! I don't need that encouragement.

Last statement:

I hope to see wonderful things and I hope people enjoy the work but don't try to understand it because it's not about understanding, it's about experiencing.

11

Thursday 30 Sept 2010
Number 2

Education: German study, communication science, theater, cinema and philosophy (1976-1983)

Background: internship in Frank-Patrick Steckel academy-1977

Assistant director in «Border zone» theater in Aachen (1978)

Manager of «schlick» theater group Frankfurt (1982-1985)

Founder of Frankfurt theater office branch (1985)

Founder of «free theater» home (1985)

Holding opening ceremony of theater home as playing games and entertaining and providing facilities for children, teenagers and youth (1991)

Producing theater for children (since 1994)
Founding his own theater home (2000)

Winner of 1st prize for his theater «stones» in Merburger children theater festival (2002)

Devoting theater home for producing theater for children and adolescent (2003)

Winner of 1st prize for his theater «black as ink» in Merburger children theater festival (2008)

Taking part in Berlin as director of «Black as ink» and «Wait a moment» (2009)

Winner of «penguin award» for «stone» (2009)

Winner of Frankfurt theater festival award (2010)

Gordon Vajen
Juror international competition

Performing in various European cities like Helsinki, Stockholm, Oslo, Amsterdam, London, Brussels, Zamora, Budapest, Krakau and... (2010)

■ Please tell your opinion about Hamedan and festival.

No matter where it be held but it is important to be held well. With opening ceremony that was performed by Hamedanian yesterday night and as I've visited the display halls, I hope we have a good festival.

■ What are the differences between today children and the children of few years ago?

Although academic studies must be done, I try to be match with the children and I have changed with them.

■ Yesterday, you read some of your poems during the opening ceremony. How much is serious speeches are compatible in such ceremonies?

I believe working for children doesn't need speech. Speech is for logic people. And according to Piaget theory children are not logic. However, new theories in this way have been proposed. But even if the Piaget theory is rejected, children don't like boring lectures.

■ How was the ceremony yesterday?

I think the ceremony was good overall. But story that was expressed was not so attractive. Because there were some weaknesses in the hall and perhaps the story was not written for children.

■ How many years have you worked as festival director? What's your evaluation about the way Festival executing?

Theater staffs have done their best to make theater dynamic. We don't have producing problems. We have two kinds of problems, software problems which considered as lack of good playwrights and hardware problems which considered as lack of suitable

theater salons and halls. You can find many children theater hall all around the world but there's only one suitable children theater hall in Iran. I hope education and training department supports Children Theater.

■ Do you have specific plans for it?

My specific proposal is eliminate the mark from elementary school. When we were students in the same city, corporal punishment was common. Corporal punishment now disappeared. Corporal punishment had been eliminated but mark punishment is common now. Today students are worry about marks. Schools

have to change to a place for entertaining and playing.

Teaching should be together with playing, so student would feel happy and cool. Training and education department can train teachers who are able to play games in the classroom. So, theater will progress and it won't be limited to the school theater. We must work for years until a new generation of new attitudes in teachers arises.

■ Is it possible to have scripts in school books?

When teachers and children work creatively actually playwright is written and they also have practiced playwright. This

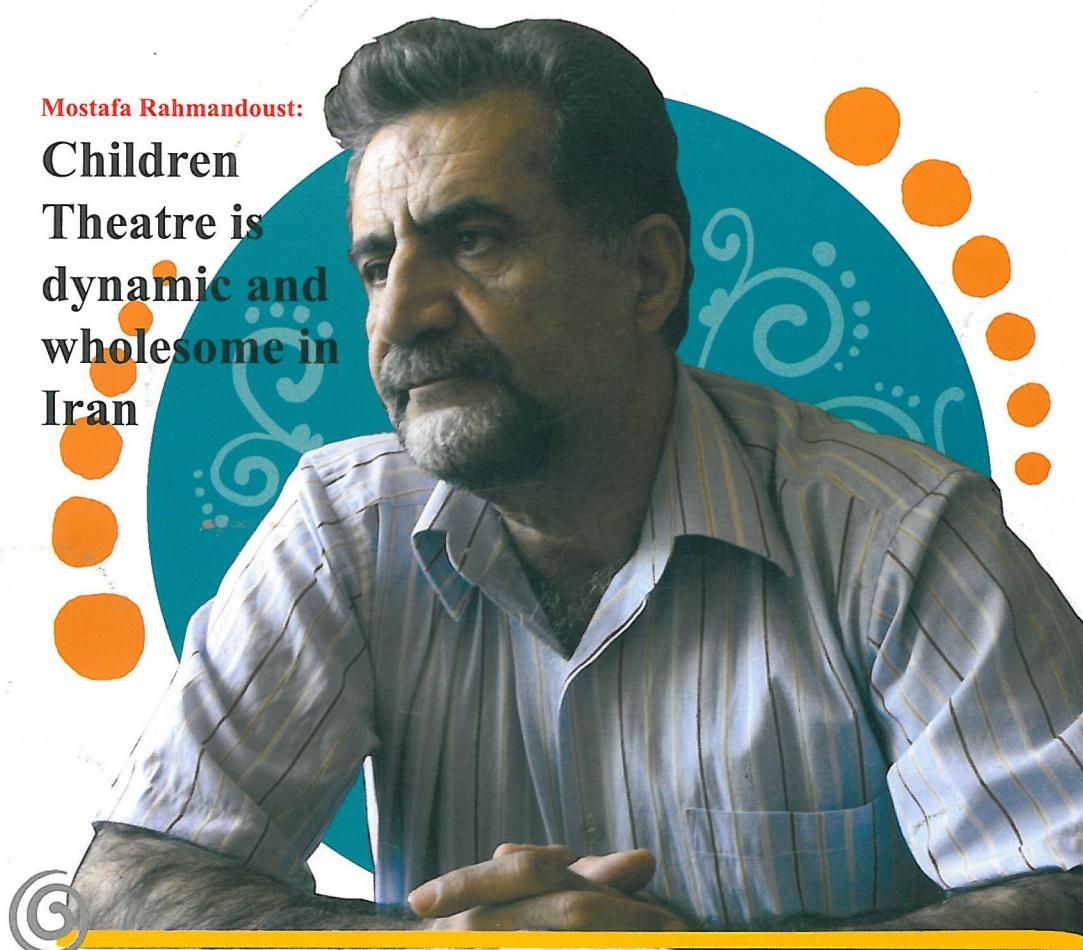
is possible at different levels and courses and lessons can be taught in this way. For example, I found that learning geography can be sweet with special books, in abroad.

■ What's your horizon for Children Theater, in future?

I came to direct festival for one year and it has been continued for four and five years. I do not know if I'd be director for next year or not. But if I would be director I would try to make more attractions in different part of festival so children would have good emotions in the festival and I would help theater artist to represent themselves.

Mostafa Rahmandoust:

Children Theatre is dynamic and wholesome in Iran

12

Thursday 30 Sept 2010
Number 2

Bulletin of 17th International festival of theater for children and young adults

صاحب امتیاز: دیرکتور خانه حسنواره بین المللی
تئاتر کودک و نوجوان

مدیر مسئول: مصطفی رحمندوست

سردیر: فرزاد سپهر

دیرکتور: مهرداد حمزه

تحریر: فاطمه عزیزی هرموز، پیام خدایند لوه

على وزیری، مهناز جایک

بخش بین الملل: مجتبی مطیعی اشکان شکوری

حسام الدین سماوات

اعکس: سیدا دمباری، حامد بادامی

لوگو و مدیر هنری: علی پاک نهاد

صفحه آر: سعید شهیاری

مدیر اجرایی: فرشید کل محمدی

تایپ: ترگیں مرادی

چاپ: یوسف

باشگاه: حجت‌الاسلام سید کرمی، محمدعلی

فرجی، حسین صدقی، مصدق موسوی و روابط عمومی

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان

● Owned: secretariat of international festival of theater for children and young adults

● Managing director: Mostafa Rahmandoust

● Chief clerk: Farzad Sepehr

● Editorial secretary: Mehrdad Hamzeh

● Editorial members: Fatemeh Azizi Hormoz, Payam Khodabandeh, Ali Vazini, Mahnaz Chabok,

● International section: Mojtaba Motalebi, Ashkan Shakouri, Hesami Samavat

● Logo & artistic director: Ali Paknahan

● Graphic: Saeed Sabhazzi

● Photo: Nima Deimari, Hamed Badami

● Executive manager : Farsid Golmohammadi

● Type: Narges Moradi

● Publication: "Yosoof"

● Special thank to: Hojataleslam Saeed Karami,

Mohammad Ali Faraji, Hossain Safi, Sadegh

Moosavi and Public Relations of Culture and Islamic Guidance department.

She is Artistic director of Calgary international children festival

She has MFA directing degree from university of Calgary, BFA acting degree from university of Alberta

She associates with Canadian actor's equity association ACTRA, Canadian children's festivals associations, and in-

ternational performing Arts for young audiences (IPAY) Asia pacific presenters network (APPN)

Her plays include: twelve angry men, how do I love thee? Tornado magnet, lion in the streets, the Goat, who is Sylvia? The libertine, Oleanna, mud, flowers, craves, kreskinned, office hours, bent, otherwise bob

Kate Newby has been a theatre professional since 1985. As the artistic director of the Calgary international children festival and an active arts advocate, Kate believes young people deserve to experience the best in performing arts programming and strives to ensure the art plays an active role in their lives. Under her leadership the Calgary international children festivals have grown to include two pillars of programming art event for young audiences, attract-

ing 50,000 young patrons and their families per year; and the festival's community arts programs, bringing young people and professional artist together through numerous visual and performing arts projects, Kate is an active member of the Canadian children festivals Association, APPN (Asia pacific presenters' network) and sits on the IPAY (international performing Arts for youth) international showcase selection committee.

As a theater actor and director with over 150 credits in theatre and film, Kate has worked in the united states, Scotland, and Canada; receiving numerous nominations and awards over the years, she received her BFA acting degree from the university of Alberta in 1985 and her MFA directing degree from the university of Calgary in 2006.